



Inatsisartunut ilaasortaq  
Jess Svane  
Siumut

15-09-2021  
Suliap normua 2021 - 14542  
All. id. 17596129

Postboks 260  
3900 Nuuk  
Oqa. (+299) 34 50 00  
Nassitsigasuaat (+299) 34 66 66  
E-mail: iian@nanoq.gl  
www.naalakkersuisut.gl

## **Angajoqqaanik pikkorissaasarneq MANU pillugu § 37 naapertorlugu apeqqutip nr. 107/2021-p akineqarnera**

Asasara Jess Svane,

Apeqqutinnut qujanaq. Apeqqutigineqartut ataani ataasiakkaarlugit issuarneqarput, kingornalu akissuteqarfigineqarlutik.

### **1. Angajoqqaanut pikkorissaanernut MANU-mik taaneqartunut kikkut neqeroorfigineqartarpat?**

Angajoqqaangortussat tamarmik angajoqqaanut pikkorissaanernut MANU 0-9-nik qaammatilinnut peqataanissaminnut neqeroorfigineqartarput.

MANU-mi najoqqutassiat allat assigiinngitsutigut akisussaassuseqartunit neqeroorutigineqartarput aamma angajoqqaanut tamanut peqataaffigineqarsinnaallutik. Angajoqqaat MANU 0-9-nik qaammatilinnut naammassinnittartut 2030-mi 95 procentinngornissaat anguniagaavoq. Tamanna 2020-2030 *meeqqat inuunerinnissaat pillugu suleqatigiinnissamut Naalakkersuisut periusissiaanni* allassimavoq.

### **2. Angajoqqaat qassit pikkorissaanernut ukununga ukiumut peqataasarpat:**

Peqqinnissaqarfik MANU 0-9-nik qaammatilinnut pikkorissaanerit ingerlanneqartarnissaannut aamma peqataasussat nalunaarsorneqartarnerannut akisussaasuvoq. MANU-nut allanut neqeroorutitut peqataasarnerit ataatsimut nalunaarsorneqarneq ajorput.

#### **a) MANU 0-miit 9-nik qaammatilinnut?**

Pikkorissaaneq MANU 0-9-nik qaammatilinnut 9-nik immikkoortortaqarpoq. 2018-imit ullumimut innuttaasut 1.510-t MANU 0-miit 9-nik qaammatilinnut minnerpaamik immikkoortoq ataaseq peqataaffigisimavaat.

Innuttaasoq MANU 0-9-nik qaammatilinnut immikkoortortamut peqataasimagaangat journalimut nalunaarsuiffimmut Peqqinnissaqarfik nalunaarsuisarpoq. Kisitsisit ataaniittut innuttaasoq immikkoortumut ataatsimut qasseriarluni peqataasarsimansoq takutippaat. Kisitsisit innuttaasut



qassit peqataasimasut amerlassusaat takutinngilaat. Innuttaasoq ataaseq immikkoortuni arlalinni peqataasimappat, innuttaasoq arlaleriarluni nalunaarsorneqartarpoq.

Ukioq	Nuna tamakkerlugu MANU 0-9-nik qaammatilinnut immikkoortut ingerlanneqarsimasut amerlassusaat
2018	544
2019	1668
2020	1690
2021 (ullut 1.1-25.8.)	950
<b>Katillugit</b>	<b>4852</b>

Kisitsisit taakku annertuumik nalorninartorta qarput nalunaarsuiffinni nalunaarsueriaatsit assigiinngissusaat pissutigalugu. Kisitsisit eqqortut malillugit peqataasimasut amerlanerussangatinneqarput, innuttaasut immikkoortumut minnerpaamik ataatsimut peqataasimasut aamma immikkoortut ingerlanneqarsimasut amerlassusaat eqqarsaatigalugit.

Piffissap killiliussap iluani ilaqutariinnut sullissivinni pingasuni MANU 0-9-nik qaammatilinnut pikkorissarsimasut amerlassusaat Isumaginninnermut Aqutsisoqarfiup pissarsiarisinnaasimavai. Peqataasimasut amerlassusaat illoqarfinnut ukiunullu agguartaarneqarsimanerat ataani allassimapput. Peqataasimasut immikkoortumi ataatsimi arlalinniluunniit peqataasimanersut allassimangilaq. Kisitsisit taakku qulaani allassimasutut peqqinnissaqarfimmi kukkunermut pissutaasut assinganik nalorninassuseqarput.

Illoqarfik	Ukioq	Innuttaasut amerlassusaat
Aasiaat	2019	20
	2020	15
	2021	8
Qeqertarsuaq	2019	15
	2020	10
	2021	4
Narsaq	2019	20
	2020	17
	2021	10

**b. MANU 1-miit 2-nut ukiulinnut? c. MANU 3-miit 4-nut ukiulinnut?, d. MANU 5-miit 6-nut ukiulinnut?, e. MANU Imigassamat pikkorissaanernut?, f. MANU Aanaakkunnut/Aataakkunnut? g. MANU innuttaasunut ataatsimiititsinernut, h. MANU Angajoqqaanut ataatsimiititsinernut, i. MANU Hash?**

Taaneqareersutut MANU-mut neqeroorutitut qulaani pineqartunut peqataanerit qitiusumik nalunaarsorneqarneq ajorput. Peqqinnissamat isumaginninneq aamma ulluunerani meeqqerinnermi neqeroorutit MANU 1-miit 2-nut ukiulinnut aamma MANU 3-miit 4-nut ukiulinnut tunngasunik ilinniartitsinissamat neqerooruteqarnissamik periarfissaqarput. Taakku immikkoortukkaarlugit pikkorissaanerunngillat, soorlu MANU 0-9-nik qaammatilinnut taamaattoq. MANU 5-imiit 6-inut ukiulinnut ilinniartitsissutit nutaamik ineriartortinneqarsimapput sulilu atulersinneqaratik.



MANU Aanaakkunnt /Aataakkunnt, MANU Innuttaasunut ataatsimiisitsinerit, MANU Angajoqqaanut ataatsimiisitsinerit, MANU Imigassamut pikkorissaanernut aamma MANU Hash innuttaasunut pikkorissarnissamik neqeroorutaanngillat, taamaattumik peqataasut nalunaarsorneqarneq ajorput. Neqeroorutit meeqqat peroriartorneranni toqqissisimasunik avatangiiseqarnissaannik pilersitsinissaq pillugu innuttaasut aamma sulianik ilisimasallit suleqatigiinnissannut ilitsersuutaapput.

### **3. Illoqarfinni/nunaqarfinni sorlarni MANU angajoqqaanut pikkorissaanerit neqeroorutigineqartarpat?**

Qaanaaq, Upernavik, Ummannaq, Aasiaat, Ilulissat, Qeqertarsuaq, Qasigiannugit, Sisimiut, Maniitsoq nunaqarfiinilu pingasuni, Nuuk, Paamiut, Qaqortoq, Narsaq, Nanortalik, Tasiilaq aamma Ittoqqortoormiit.

### **4. Pikkorissaanerni peqataaneq nammineq kajumissutsimik aallaaveqarpa?**

Pikkorissaanerit nammineq kajumissutsimik peqataaffigineqartarput.

### **5. Angajoqqaat ikiaroornartumik aammalu/imaluunniit imigassamik atornerluinermik ajornartorsiuteqartut MANU Hash aamma MANU Imigassaq pillugu pikkorissaanernut neqeroorutinut peqataanissaannut qanoq iliuseqartoqarpa?**

MANU Hash aamma MANU Imigassaq pillugu pikkorissaaneq katsorsaaneermut neqeroorutaanngillat. Najooqutassiat sulianik ilisimasalinnut ilaqutariinnik imigassamik atornerluisunut ajornartorsiutilinnut oqaloqatiginnissamut ilitsersuutaapput. Suliamik ilisimasallit sulianik suliarinnittartut aqutugalugit atornerluisut Allorfimmi akeqanngitsumik katsorsarneqarnissaannut innersuusseqinnissaminut aammattaq periarfissaqarput.

### **6. Ilaqutariinni ajornartorsiortuni meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarnissaat kommuniniit periarfissatuatut atorneqannginnissaa pillugu Naalakkersuisut qanoq qulakkeerinninniarippat?**

Meeqqap inuunerani ilaqutariit pingaarnerpaatut toqqammaviusut Naalakkersuisut isumaqarput. Taamaattumik meeqqat angajoqqaatik ilagalugit angerlarsimaffimmi toqqissisimasumi peroriartorsinnaanerit politikkitsinni anguniagaraarput. Taamaattumik Naalakkersuisut ilaqutariit tamarmiusut pillugit pitsaaliuineramik suliaqarnerup pitsanngorsaaffigineqarnissaa ukkatarat, taamaalillutik ilaqutariit ajornartorsiutaat kiisalu meeqqap toqqissisimanera isumassorneqarneralu pitsanngorsaavigalugit suliarineqarsinnaaniassammata, meeqqamut pissutsit ima sakkortutigilersinnagit allaat inissinissaq pisariaqalersinnaalluni.

Pitsaaliuineri periuseq pingaarutilik tassaavoq pitsaasumik sulianik suliarinnittarneq, suliat nukinginnartumik pisoqannginnerani suliarineqartarnissaannik qulakkeerinnittoq. *Kalaallit Nunaanni meeqqanut inuusuttunullu atugarliortunut pitsaanagerusumik suliniuteqarnissaq pillugu kalaallit qallunaallu oqartussaasoqarfiisa assigiinngitsunik suliallit akornanni suleqatigiinneq* tunngavigalugu kommunit sulianik suliarinnittarnermini ikiorneqarsimapput misilittakkallu pitsaasuupput; sulianik suliarinnittartut pitsaanagerusumik ataatsimut isiginnissinnaalersimapput, ajornartorsiutit nukinginnartut ikilismapput kiisalu assigiiaanagerusumik aamma aqqissuulluagaanagerusumik sulianik suliarinnittalersimapput. Naalakkersuisut sulianik suliarinnittarnermut ikiuinerup tullia ukiami 2021-mi aallartinneqarnissaa qanittumi qulakkeerpaat. Tamatumunnga peqatigitillugu qarasaasiakkut ataatsimoortumik sulianik aamma allagaatinik suliarinnittariaaseq (ESDH-system) ineriartortinneqarluni suliarineqarpoq, taanna kommunini tamani atorneqassaaq. Angajoqqaat angajoqqaatut piginnaasamikkut nukittorsaavigineqarnissaat aamma meeqqat atugarliornermik aamma sumiginnarneqarnermik ersiutillit siusissukkut nassaarineqartarnissaat *Kalaallit Nunaanni meeqqanut inuusuttunullu atugarliortunut pitsaanagerusumik suliniuteqarnissaq pillugu kalaallit qallunaallu oqartussaasoqarfiisa assigiinngitsunik suliallit akornanni suleqatigiinnermi* suliniutissat ilagaat.

### **7. Meeqqat pillugit nalunaaruteqartoqaraangat, meeqqat angajoqqaaminniit avissaannginnissaat piniarlugu kommunit qulakkeerinninniarlutik iliuseqarsinnaappat?**



Naalakkersuisut meeqqat atugarliortut aamma sumiginnarneqartut siusissukkut nassarinissaannut kommunit periarfissaannik tapersersuinissartik sulissutigaa. Takuuk apeqqummut 7-imut akissut.

*Kalaallit Nunaanni meeqqanut inuusuttunullu atugarliortunut pitsaanagerusumik suliniuteqarnissaq pillugu kalaallit qallunaallu oqartussaasoqarfiisa assigiinngitsunik suliallit akornanni suleqatigiinnerup* ilaatut ilaqtariinnut sullissivinni ilaqtariinnut meeqqanullu atugarliortunut siusissukkut tamakkiisumillu suliniuteqartalernissaat suliarineqarpoq. Ilaqtariinnut sullissiviit ilaatigut ilaqtariinni aqutissioqatigiinnermik periaaseq atortarpaat, tassani ilaqtariit tamarmik nukissaat ataatsimut aaqqiiniarnerni atorineqartarput, meeqqat angerlarsimaffimmini atugarissaarnerannik pitsanngorsaannissaq siunertaasarluni, taamaalilluni inissinissaq pisariaqarunnaarsinnaalertarluni.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Mimi Karlsen